

798 1 2958-1
ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ 6

Архів з бідою.
Чортківсько-Бережанська округа 098

ПАПКА

для 261

паперів

Замальований омег українських
земель на захід від лінії Керзона
за липень-липень 1945р.

Крайні дати: з липня 1945р.
Кількість документів: 1
Кількість аркушів: 7
20 р.
Зберігати: постійно

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ 6
Чернівецької області
Р-3567 1 Справа 261

Воля народам, воля людині!

ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ НА ЗАХІДІ ВІД ЛІНІЇ ПЕРСОНА.

Зачею від ліній по грудень 1945 рр.

Листопад-серпень.

Стан національної свідомості й політичного вироблення в українській частині вироблення.

Стан національної свідомості й політичного вироблення можна окреслити назавгал як дуже високий. Українське населення усіх теренів, починаючи з Лемківщини, а кінчаючи Півдням, два роки доноси своєї високої свідомості й вироблення у боротьбі з настуном, який йде на нього з усіх сторін. Зокрема, змітний високий аріст національної свідомості в останніх роках в порівнянні з передвоєнними станом. Треба пам'ятати, що великі частини Лемківщини, Надсяння, Любачівщини, Холмщини й Півдням були до самої війни в стані повної темноти, без якихнебудь українських організацій, без українських газет, шкіл, книжок, одесуди зовсім, деінде на нів спольонізовані. Уто знав ці околиці з особистих помічень в тих часах, і порівняно з теперішнім станом не може надивуватись величезній зміні, яка в так короткому часі зайшла на цих теренах. Великі частини Лемківщини, затурнано далеким північном Любачівщини, очі Півдням, переміли в роках війни свій прадавний перший етап національної революції. Усі переміли зв'язані з цією війною, а зокрема, чи найближчий переживання останнього року, коли на цілій українській загал тутешнього населення пішов енажений наступ польсько-білшовицьких сил, зоби його свідати і стерти з лиця землі, збройна оборона відділів УПА й самооборонних частин, - свідомий в дуже короткому часі загал населення й одночасно партизанський в боротьбі, який охочі охочі волять охочі втратили.

Однак, так, як це було і з завжди у світі в усіх справах, - так само і тут в побіч гарних, яєних сторінок одночасно свої темні сторінки, побіч позитивів, немало де також негативів. Бувають випадки, де те високе піднесення рівня національної свідомості не вдержує тут, то там ворожого натиску. По світлх хвилинах підйому - бувають в часі облас і терористичних наскоків випадки заломання, пригнічення, заміценості, і то немало, де населення держиться знаменито, хоч сотні жертв зложило в боротьбі і з другі місцевості, які заломлюються, заневір'ються і віддаються по кількох терористичних наскоках. З не і околиці де українського повстання трактує як чужого, де вірять ворожій пропаганді, де українці належать мусово до НКР і т.п. Велику шкоду зробила й робить українській справі на Лемківщині стара мапащина, яка тепер пішла зовсім на руку білшовицьким тенденціям. ІТ. якийсь в христосові

Акція виселення українців до УРСР продовжується далше, однак в останніх місяцях не дала більших результатів. Визднали далі деякі мапаці і інші околиці Лемківщини і рєнтки записаних перед тим холмаків. Вийшла також частина сіл Сєнящини наранена на безперервний терор польсько-білшовицьких банд. Але це не прибрало масових розмірів. Найбільше села зовсім знищені, які де від місяця березня перебувають в ілжих й не можуть досі показатися до своїх осель, хіба ніччю, - держатся мимо цього назавгал твердо і не визднають. Ділають в цьому різні спонукки. Але головною рисою цього опору населення, в такі національна свідомість. Той факт, що українське населення не визднає, мимо агітації і польсько-білшовицького терору має тут вседи яєрний політичний, протиблшовицький і самостійницький характер. Білшовицькі переселенці комісії агітують всіма способами за виздом. Один майор переселенчої комісії говорив нпр., на мітінгу недавно так: "Чому не визднаєте? Я говорив з командиром УПА Залізничком і він кавав, що треба визднати, як українці виздуть всі годі свобідно піметиться на поляках і перейде зі своїм військом за вами". Дуже сильно агітували за виздом червоноарміїці передаючи з фронту. Усі страшили і страшать українське населення,

но поляки всі вимордують як вони не вилітуть звідси. Але самі не дуже
 опікаються вилізати з Польщі. Польський уряд скликав у Варшаві спе-
 ціальну конференцію в справі українського населення. На конференції
 натискали на владі і грозили, що не допустять до того, щоб українці
 залишилися на своїх землях. Мусять виїхати, або до УРСР, або над Одру.
 Побіч цього заявляли одночасно про рівноправне трактування і т.п. На
 загал не беруть вже тепер такої активної участі в виселенчій і теро-
 ристичній акції як перед тим. В багатьох випадках оботворять навіть за
 українцями. Поляки комуністичного наставлення займають тепер у відно-
 шенні до українців вкрайне вороже комуністичне становище, хоч урядові
 органи представники на місцях заявляють про льояльне трактування українців.
 Над долею українського населення висить далі чорне хмарою загро-
 отами за примусового виселення. Дотеперішні виселенчі акції розбилися в зус-
 ітосмірці з твердого постановою українського населення. Таки саме буде ма-
 ятатити в майбутньому, якщо польсько-більшовицькі чинники не вийдуть біль-
 шовицьких військ до цієї роботи, які досі виконували з їх доручення різні нео-
 офіційні і півофіційні "банди".
 В більшості українських теренів за ліній Керсона досі не існувала
 жодна державна адміністрація. Українські терени творили практично пре-
 зидентом, поліцією, та всіми іншими порядками, розуміється, у своєрід-
 них революційно-повстанських формах, серед безперервної збройної обо-
 роки вперехідних нападів та облавах. В місяці берні одночасно з посиленням
 цього тиску на населення перевели урядові чинники акції ведення адміністра-
 ції. Вони вже денуду уряду, але дуже слабо, а денуду войно пробуть
 відводити. На німці пости допускають також українців. Війня і старос-
 ти відносяться дуже різко до українського населення, - одні вкрайно во-
 юють проти, другі намагаються вказувати об"активність, а навіть прихильність.
 Подольська міліція, там де переважать польського самостійницького табо-
 ру відноситься тепер нейтрально, або прихильно. Там, де мають впливи
 урядові кола, комуністичні чинники, - міліція продовжує вкрайно ворожо,
 як і українську терористичну діяльність.
 Велика облава протягом останніх двох місяців була тільки в Сенивщи-
 ні. Провели її біля 8 тисяч польського війська /старшини і підстарши-
 ні / в лісах і селах. Населення спеціально не тероризувало, по-
 за відірваними фактами. Облава не дала жодних вислідів. Усі подрібні
 інформації терору проти українців подано докладно в з"їтах поодиноких
 повертачів з Німеччини. Ті нечоловці, яким вдалося вирватися з під
 розстрілу, оповідають однозгідно, що на польській території міліціян-
 ства і приватні банди, розстрілювали сотнями і тисячами українців повер-
 тачів з Німеччини. Це продовжується у великій мірі не і досі. Жертвою
 грабунків і мурдів падають на польській території навіть частинно і по-
 ляки, зокрема, ті які повертають з якими небуть добром з Німеччини.
 При кінці берня почались денуду облави, які переводять т.зв. "козаків"
 повертачів з фронту. Між тими "козаками" з немало перебраних
 спеціалістів. Облави вони переводять методом постійних розїздів днями
 по лісах і закутках, нічних перешуків забудувань, і частки засі-
 лок під солами.
 Через українські терени пересунули протягом останніх двох місяців
 великі частини ЧА з заходу на схід. Це ще не повне закінчення. Деякі
 частини, головне т.зв. "козаків" стаціонує вже довго по облах україн-
 ських і польських. Спочатку довгий час нічого не робила, лиш "відпочива-
 ла". А перетрували терен своїми стежками. Тепер починають вже денуду
 облави. Інші денуду вже два місяці всіми шляхами худобу з Німеччини.
 Мелють також худобу з Познаньщини та інших теренів приділених "демо-
 кратичній Польщі". Настрої червоноармійців дуже різні. Основною без-

...білорусів північній. 28 серпня закіндовано авто біля Баряка, в якому їхав Грченко, ... як і в інших місцях. Здобуто між ... нові в інших дуже цінні матеріали про агентурну сітку НКВД на згаданих теренах. ... виявлено між іншим, що протягом минулого року завербували в тих теренах ... агентів НКВД і утворили нові групи НКВД.

Сусідські зв'язки з польськими підпільними йдуть далі. По виїзді коза- ... стоків вони значно покращили. АН розвивається тепер з ними, які в часі ... умовляють козаків йти їм на руку. Вони стріляють, стріляють, конфі- ... змикають майно, але це не легка справа, бо козацтва, подібно як і гра- ... бежі та крадіжці це серед поляків масове явище. Польське підпілля на ни- ... зах живе подібно як і за нім. окупації молено іншими сплетнями. Одного ... дня подають, що американці висаджуються вже в Польщі, другого дня анг- ... лійці в Штеттіні, третього дня армія Андерса вже на границі, четвертого ... дня вже війна і т. д. Молено досі нового. І хоч усі попередні вістки ... ясна показуються неправдиві, все ж таки поляки вірають свято в кожну таку в ... -оду вістку, яка б вона не була і живуть вони наївно, що з дня на день близь- ... козу імовірно так чи інакше з Польщі вступляться, або буде війна. Представники ... польського підпілля заявляють, що не погоджуються на примусове виселен- ... ння українців, удобрять наші анції і часто подвизають. Домагаються ... щоб їх не палили виселених сіл. Однак на місцях поліцейські ялівські ... йдуть на виставці беруть нараз на власну руку участь в грабунковій акції, яку ... виводять польське військо. Налякати зазначити, що внутрішня дисциплі- ... на, порядок, конспірація в польському підпіллі дуже слабі. У своїх під- ... сько, уніфікованих видавнях пропугують дельце з великою шпестістю справу приналеж- ... ок зності "східних пресів" до Польщі.

Найближчий місяць буде одним з важливих моментів в житті українсь- ... атського населення за лінією Керзона. Він має показати, чи українському на- ... селенню дасться вдержати у своїх руках свої батьківські і прахідівські ... кині землі, які вони замешкує від непам'ятних тисячів літ, або чи воно буде ... синам окупантів, вигнане зі своєї землі, тоді коли в світі всі ... великі і малі народи проголошують найширші поступові людські права і ... свободи.

Варшавське

В політиці більшовиків до українсько- ... го населення цих теренів помічується надаліше домагання вивести україн- ... ців до СРСР. До цього змагають всіма провокативними засобами, на який ... о в Імперію здібні більшовицько-московський імперіялізм і їх стосують належно ... від ситуація. По до відношення польсько-більшовицьких адміністративних ... чинників, більшовики стараються, головню в другій половині місяця роби- ... можити враження, що в справі польської держави не мішається фактично, керу- ... ть усіми справами, внутрішньої політики Польщі, чи безпосередньо своїми ... працівниками, висланцями з СРСР, чи наймитами з польського суспільства, ... яка вже вже встигли собі організувати. Не переважно всякого рода польське ... инт аумовання, яке допавши до влади виконує підду роботу Москви, не дивля- ... іської чисте на інтереси свого народу. До польського населення більшовики ... внастаються більш вороже, як до українського, але на теренах польських. ... вважають поляків за більш свідомий елемент, з яким будуть не мати повак- ... снотні труднощі. В пропаганді говорять про свінчену війну, про необхідні ... спод мість Москви, що знищать всяких "бандерівців" /українських і польських/ ... ідеологія мають нараз на можливість третьої світової війни. Дуже обережно ... стван зведуть пропаганду проти західних держав. Це виявляється в гутірках з ... дін всякого рода більшовицькими чинниками і в польсько-більшовицькій пресі. ... жийою міра д. м. і с. т. р. а. д. і. я.

... до виїзду козаків, тобто до половини місяця була більшовицька адмі- ... ністрація по волостях, яка вела пропаганду за виселення, заготівлі кон- ... вітингенту і розвідку. По виїзді козаків в адміністрації лишилися лише ... переселенці комісарі, які вели переселенчу акцію. ... того, що не селах і делях козаків з різних козацьких частин ... переводили збарий продуктів це відбувалося в спосіб урядовий -

Підстаршини, чи старшини козаків заїздили до соєтисів і вимагали потрібну кількість живих продуктів. Також багата в випадках ходили козаки по хатах і вєбрали хлїб, яйця, сало, горїлку т. ін. Козаки з контингентових комісії пераєздили по волостях вїдправи зо соєтисами і давали речинці злаци певної кількості контингенту і лякали, якщо село не здасть до згаданого речинця зазначеної кількості, то будуть збрати силос при помочі вїєвєка, чи навіть конфіскувати маєтки.

Ставлення більшовицької адміністрації до українського і польського населення з наскрізь вороже, де проявляється найбільше в брутальному нахабному ставленні до населення, хоча часом стараються бути лагідними, говорити ніби по приятельськи з населенням і т. д. Імехак ст іксд

Після ліквідації шефа оперативного відділу Ієконова і Греченякі здобути їхні матеріали, діяльність НКВД на цьому терені дуже послабла. НКВД - стратило підставу в своїй провокативній роботі - сітку донощиків. Зараз робота НКВД проявляється в терені слабо і можна сказати, що вона з місцевого значення. В звітний час проявляла її погранзастави в прикордонних селах, переселенчі комісари зі своєю охороною і козацькі частини. Робота НКВД з малими викрємками /арештування в Долобичеві/ проявляється в напрямі ведення розвідки. Озаки з терену вїбралися до половини місяця цілкомого. Вони кватєрували по селах Іолмани вели розвідку поміж залишеним населенням і полєсах робили засїдки, але вже в меншїм маштабі, як попереднього місяця, бо знали, що мають вїбратися. По селах насилували жїнок, збирали їжу, а вїччу крали. Було навіть кілька випадків крадіжки коней. Вони вїдставляли правдоподїбно в польські терени за горїлку, сало і інші речі. Тереном проходили вїддїли козаків з польських теренів до ССРСР. Іхнє ставлення до українського населення було досить прихильне. Парїками на поляків і на АН і вїдгромувалися що вони полякам це покажуть тільки, щоб Сталїн дав наказ бити поляків.

По селах вєбрали за горїлкою і харчами. Нахабних випадків поведїнки козаків з українським населенням /тих, що переїздили/ не зголошено. В розмові з українським населенням наставляють селян проти поляків, лякають, що поляки будуть українців рїзати і калувать селян, щоб не було йому борєнки, як козаки вїдуть. Переїз жачї козацькі вїддїли перед населенням грали роль оборонців населення перед терористичними акціями ІНО. Це саме проявляють інші вїддїли НКВД напр., як ІНО з Крїстополя палили хати в Ієєсові, погранчичики зєа Буга кричали, щоб поляки не палили українців, а то вони їм покажуть.

В терені був акаватирований вїддїл ЧА в селі близько одної сотні в с. Долобичів. Дїяльність в терені не проявляла жодної. Козацькі картонкі заливенї українськими селянами, які вїхали на станїю до Сокаля. Вїддїли ЧА, які переганяли худобу награбовану в Німеччині вїбралися вже цілком.

П О Л Ї К И.
 Польське Громадянство. У звітному часі приїхало на наш терен багато польських родин, які вїхали в 1944 р. на захїл, а також виселенці з ССРСР. Вони осїли в тих осередках, де є мілїція, впершу міру в Крїстонополї, Новому Дворї, Белзї, Забужжі, Долобичевї, Корчевї, Станїх і інших місцевостях. Матеріальний стан їх дуже слабкий. До українців майже всі ставляться дуже вороже. Вїччу грабуєть українське населення. Багато з них найбільше в Крїстонополї-Новому Дворї осїли на українських господарствах і вїдїграють роль господарів, а власниї йому українським селянам муєть на кожному кроці їм уступати і мовчати. Поляки, які осїли в Долобичевї користаєть з цього, що в терені є польське вїєвєко, разом з вїєвєками їзять по селах під маршо пізнання своїх речей, граблять українське населення. Замїж поляками багато, які в'їтнуєть таке вєступовання і називаєть попередніх рабубєжниками, банїтами, форнатиїми і т. д. Але на це не мають жодного впливу. Деякі польські родини, які мешкаєть по українських селах в галицькій частинї українських земель і єа вїхавшїї Іолмани вїдноєсять до українського населення і до нашого руху досить прихильно, але не знати чи це є вплив їхнього внутрїшнього наставлення чи лише зі страху. Серед

польського населення помічається вплив проаганди АН. Загал вірять в те, що совєти, а разом з ними генералія "демократична" Польща не вдержаться. Рівночасно серед польського загалу в терені круїлязбарато всякого рода політичних версіє, які пускає АН. Можна сміло сказати, що на відношення польського населення до українців в терені домінуючи польські етнографічні землі / з під впливом польсько-білшовицької кліки. Велика кількість польських родин має своїх синів в МО і користає вповні з їх грабежєй українського села. Підчас палення хатів польською міліцією в м. Бельзі учитель поляк в Крестонополі вислав дітей клопати до грабувати українське населення. Мовляв: "можетець даєці зоказіі, ідзце до Бельзова - там може кажди себе цесь достаць". Поляки з деяких сіл, які зараз сидять в Бельзі і Крестонополі іздикі відчас євєв на селі, примуновале населення працьвати на своїх полях. Розуміється тут не обійшлося без всякого рода випадків, як грабежєй, побойє і інше. Таке відношення польського населення і польських урядових чинників до українців, не злагідєє польсько-україновких відносин і антагонізм між двома народами в терені існує дальше, хоч населення знає, що між АН і АН з замирання.

АН має повний вплив на польське населення на польських етнографічних землях, на поляків, які мешкають серед українців мають вплив лише проагандивний. Деякі поляки живуть з МО чи в війсьни в розмовах з українцями кажуть, що вони в АН-істи нарікають на відношення польсько-білшовицьких чинників до українського населення, але більшого впливу не мають. Знаєні на АН-істи в терені працюють в урядах, є навіть членами ШІР і ведуть лише шентану проаганду.

Адміністративні зв'язки в адміністрації. Д. Р. пр. ресорт арештував цілу волосну управу в Долобичеві, тому що вона не хотіла виїздити в Д. Р. ресорт арештував голову волости Хоробрів, який з'їзтав головою після арештування в попередньому місяці віста і його заступника. Дня 1. 1. 46 р. болка зникла авто на шосе Вельза-Барак, на якій внале 18 осіб. Згинув: уповноважений до контролю ресорту в повітах з міністерства безпеченства, повітовий меш апровізація в Грубешеві, заступник меша ресорту з Грубешева, заст. пов. староости і його жінка, голова "Самопомочи Хлопської" на Грубешівській повіт, відомий грабляник українського населення, був. ком. белзької а планія ком. варязької МО Белзціни, рєшта це люди з ресорту з Грубешова і з радянської белзької міліції. Контингенти в цьому році є менші від німецьких, але влада кромі звичайних контингентів на деякі села наїмала більший контингент. Це виглядає ніби контрибуція. В звітовому часі присту тунєно до стягання контингенту. Кількість польсько-білшовицька влада взагалі не уно мувала в цім напрямі не зайала виразного становища. Один раз виїзний інспектор дозволяє провадити шкільну науку по селах так само, як в минулому році. Другий раз лише в привєській мові, або взагалі забороняє вчитися. Деякі вчителі середніх шкіл робили старання заложити приватну українську гімназію, але інспектор заборонив це, кажучи, що такої гімназії не потрібно, бо тут нема жадних українців. В Бельзі є відкрита польська приватна гімназія, в якій більшість становлять українські діти. Учительський персонал, крім двох директора катехета - українці. До вищих шкіл наїмалося вже багато старших поляків, які мають закінчену лише початкову школу. Відношення між польськими і українськими дітьми - добре. По деяких селах в терені не є відкриті початкові школи через брак учителів.

Через кооперації на село доставляють продукти багальної потреби, але дуже мало. "Самопомочи Хлопська" є в Бельзі, Баржкі, Крестонополі і Забужжі. до виїзду урядові чинники у звітовому часі ставилися різно. Повітове староство заридило описати тих, які хочуть добровільно виїздити на схід або на захід. Після того проголосили, якщо українці не виїдуть на схід, то ошідля примуново виселити на захід, або 50 км від границі не сміє бути в "демократичній" Польщі кожих чужинців. В деяких волос-

Більшовики власне на цьому грають. Але останньо завдяки широко розвиненій пропагандивно-політичній акції серед поляків, удалось нам у великій мірі переорєєнтувати, і спаралізувати ці хитропланні більшовицької політики на польсько-українському відтинку, а навіть вдалось у великій мірі, хоч це не зовсім відвернути того бука в другий бік і вдарити ним по тих, які його самі витягнули. Примусову терористичну акцію, яку більшовики хотіли, побіч головної цілі знищення українського національного активу цих теренів, використати до своєї політики на протибільшовицькому відтинку, нам вдалось досі, у великій мірі, обернути саме у протилежному напрямі. Ми використали її до дуже шийної протибільшовицької пропаганди, як серед українців, так і серед поляків, та частково ще і на ширшій світовій арені, до чого вона дає добру нагоду.

Українське населення, там де не заломляло його зовсім терор, зв'язується з нами ще тісніше, ще глибоче, ще більш масово. Воно тепер наша боротьба, як це ніколи досі, зовсім ясна і очевидно навіть кожній малій дитині, — це боротьба з найбільшою посвятою за його кату, рідне подвір'я, землю, з якої його виганяють останньою зорвою і кінцею, який грабується, відбирається, а ми боронимо. Наша боротьба і наша ідея стали такими масовими і всенародними, так глибоко-життєвим рухом і потребов кожньої української людини, як сонце і воздух і другі основні елементи життя. Намагання більшовицької хитро задуманої політики пересилувати під польським марком терор, а самим виступати в ролі оборонців і захисників дали назагал дуже малі результати, хоч буває і таке. Однак багато більше наступило гноблення ненависти до них і це більш зростає свідомість коначности української державности, як єдиного рятунку перед загибеллю і усім дихоліттям всякого ворожого терору, а наслідком визвольний державницький рух виступив ще більш яскраво, так єдиний справний оборонець українського населення перед терором і знищенням та жорстокістю його душевних кривд, про звільне життя. Серед польського населення ми намагалися використати цю акцію з доволі великим успіхом, до політики, і до монтажування шийного протибільшовицького фронту. Ця акція була проваджена дорогою кетчочі і віднос до польського населення і до польського війська, дорогою листів і розмов.

Намагання також використати цю акцію на ширшій арені світової опінії, бо вона дає дуже добру нагоду використувати більшовицькі терористичні методи і двигнути при тій нагоді нашу поступати та змагання, в тій справі різнож зроблено деякі заходи. Видано між іншим відозву "До цілого культурного світу", яку перекладається і поширюється в різних мовах, зложено меморіали, перекладено крім того на чеську мову і поширено деякі інші видання та інше.

Протягом місяця вересня і жовтня у Переміщині і Бірчанщині околу 30 українських сіл. Акція продовжується. На Лемківщині продовжується виселення західних околиць. Починається так старанньо в Сяниччині. Почали цю акцію від ад. е. Маліновського, в якому більшовицькі старшини в польських мундурах наказали виїзати до трьох днів. Але він не чечав як його арештувати, так, як ел. Мочеловського і вибрався сам, куди інде... в Лубачівщині виїзнили околу 18 сіл. Виїзали одначе дові три транспорти. Акція тут наразі в загальному здержана, з різних причин. Найголовніше тому, що перервано комунікаційні шляхи, висаджено мости і оестиматично розбрався рейки. В Грубешівщині були останньо спроби послати виселенчу акцію, так само на Віднянші, але поки що, в основному стан це без зміни. Найбільше це натиснула на Переміщину, як терен висудений безпосередньо на захід. Опісля прийде черга на інші терени, де тепер також йде посилене виселенча акція, але на так масових і жорстких розмірів, як у нас.

Усі ці дії в якійсь мірі виявляють вплив оточення і куди зв'язується з нами силами розпоряджас організація кинено до активної боротьби проти населення. Наказано збройну боротьбу до кінця, до останніх меж можливостей, саботажну акцію для паралізування комунікації і розвинено широкую пропагандивну акцію для мобілізації населення до оборони і для з'єднання опінії патріотичних кол польської суспільности. Заходи ці дали досі дуже поважні результати. Збройна боротьба і пропагандивне використання ситуації вплинуло дуже поважно на припинення темпа

...діяльності змучення довгим підписанням... Проїмає дуже децентралізовану...
 ...серед фармектів, доцільності, що робить, що... на яких не і досі...
 ...хвилювання сил більшовицького табору в Польщі... невідомий... бо всі...
 ...інформація вночі, які можуть бути дуже односторонніми... в кожному...
 ...роз'яслюючи, наскільки можна зарозумітися в наших можливостях, в оглядає...
 ...не доводило до дуже цікавих політичних комбінацій з хиліном... коли... американці...
 ...хочуть обставити свої обійняки про інтервенцію в виборах... Перший посмак...
 ...аудіопрізвища заходу поляки в Україні, в... американської...
 ...класових війн власне, що так буде, ба там, як вони... падає дуже проти...
 ...об'єктивні висновки, з американців, які похвально повернули... гово...
 ...спирта, що будуть в особі чл. в. робота порядок при виборах в Польщі...
 ...є однак великі тіляться, тими американцями, які у свої муніципалі-3 нап...
 ...мих самі... /журналісти/ парадують на Варшаві... хвилюються...
 ...студенний вітер, перший сніг покрив землю, - довіруга в лісах... ху...
 ...доби, значуть маленькі діти, а над ними свідуть кулі, розбиваються стрі...
 ...льня градометрів, як відбувається у нас там, без перерви "добровіль...
 ...не" виселення? Це батько Сталін і з його ласки уряд Української Раднось...
 ...кої держави опікується так своїми "однокронними братами", гонять, стрі...
 ...ляють, виганяють, грабують, б'ють, доміяють руки і пальці, б'ють маленьких...
 ...дітей щоб ціли суваки заями, - "добровільного" виїзду до своєї батьків...
 ...щини, - проклятої злісної радянської макухи-оперції, що проковтує живцем...
 ...власних дітей. Многострадальний український народ переходить це одну...
 ...Голгофту, це одну карту своїх безкінечних жертв і страждань, якими немає...
 ...ні краєві міра...
 ...Серед мільйонного табору продовжується далі оце "добровільне" пересе...
 ...лення. Досі вигнало польсько-більшовицьке військо цілу Черемашину, крім...
 ...тільки уїз на границі... виганяють тепер...
 ...притискають це саме в інших таборках... стягають поспішно 100% контингенту...
 ...притискають списки українців... заповняють до примусового виселення...
 ...не буде...
 ...У відповідь на те розгорнулася героїчна всенародня оборона великих...
 ...розмірів. Колонні бачки подані в теренових звітах. Населення по першо...
 ...му протоломленні ставляє мороз більше пасивний і активний спротив. Шля...
 ...Переміжна переміжлась в правий фронт та одне велике погарине. Понад...
 ...30 сіл в одному цьому комплексі спадко в різних днях, або плановою ак...
 ...цією, щоб не лишили ворогові майна і баз у боротьбі проти нас і доби лу...
 ...дого величезних погарів розгаром напруженої, завзятої збройної боротьби...
 ...піднести свій протест перед історією, перед світом, до якого доходять і...
 ...магнітно діють дуже міцні відгуки наших героїчних збройних дій. Усе, що...
 ...живе борониться і бореться, як може, покладаячи свої страждання і жертви...
 ...ось один приклад: В селі Русно Лубачівського повіту поклали старому...
 ...селянинові, що не вів втіч до ліса, пальці і руки, щоб підписав зая...
 ...ву виїзду, та він не підписав, не підписав також за своїх батьків діти...
 ...хоч їх до цього змушували. В одному селі на Підляшші, як поклали в тере...
 ...новому звіті, селяни поклались на моск перед автами і кривачами, щоб їх...
 ...порострілювали, а така не поклуть...
 ...Видано відозви до польського населення, до польського війська, до...
 ...всього культурного світу в українській, польській і російській мовах...
 ...хрещено інак заходь. Сягнуто поважні успіхи в справі інформації та...
 ...з'ясування опині польського загалу і чужинців. Аудію до продовжується...
 ...даль. Населені і випадкові окопні з дальше тереном наших боєвих дій...
 ...Ворог сягнув те, що викнував при допомозі війська тих теренів більшість...
 ...українського населення, але не здобув їх для себе, навіть досі не она...
 ...нував військово, а як здобуде з часом, то пустим і поведим, з яких не...
 ...довго буде протягаться до нього карача рука народньої мести. Сила оно...
 ...ру українського населення і наших збройних відділів була і з для вероких...
 ...чинників постійно загадков, яка викликає в багатьох представників поль...
 ...ської суспільності справжній подив і признання та звеличання і не тільки

виселенної акції. Наміром організаторів цієї акції буде перевести ударним темпом. Тамчасом вона затягнулася, опізнюється, а декуди наразі припинено, мимо натиску згори, ноби її продовжувати. Цілий ряд місцевих властей прямо саботує директиви про виселення. Також позначено поважні частини війська польського. Тепер є наразі так, що, одні викладають дверима, а другі через вікно піддержують застреленого дядька на душі, ноби не боявся і таки вдержав на своїм. Нерівні чинники мусять через те змінювати наразі військові частини і міліцію. Але це не завжди помагає.

Треба однак пам'ятати, що такі негативні ставлення до виселення українців спричинено в деяких польських кругах адно там, де вони бояжуться не з виселенням поляків зі ЗУЗ. Уважаючи вперто і консеквентно українців громадян польської держави, а ЗУЗ приналежний до Польщі, протидіється всякій виселенчій акції, яка помагає створити закріплення існуючої тепер границі. Вони радять б цілою душею все лити всіх українців не тільки за лінію Керсона, але і з того світу, однак тепер вважають це з моментів есентуальних змін границь в майбутньому конфлікті, недоцільним. Однак з другої сторони здобувається пораз більше нашою пропагандивною акціям також прахильників спільного протибільшовицького фронту. З між поляками і такі, які схиляються широким до голошенних нами засад свободи народів, але це одиначі.

Боротьба проти виселення йде далі. Новий образ її дають залучені матеріали. Активний збройний вступ проти виселення пропагандивне використання цієї боротьби, нам побіч впливу на опізнювання і ослаблення виселення це дуже поважний політичний капітал, бо робить нашу справу голосною. Сьогодні українська проблема вибилася наслідком цього на одне з перших місць в політичному житті в Польщі, а wraz з тим входить також в засяг широкого кола заінтересувань, чим спаралізовано саме найважливіше намагання більшовиків земкнути українську проблему у своїй сибірській влітці.

Н а ш і ж е р т в и

В розгарі незвичайно напруженої боротьби, на шляху поважних успіхів, понесла також організація не малі жертви. Впало на полі слави в боротьбі ряд стрільців УНА, стрільців самооборонних кушевних відділів, організаційних працівників і мирного населення. Списки виготовляються. Втрачено головним в Перемішчині деякі організаційні приміщення /кріівки/. Найповажнішою втратою була смерть сл.п.ком. Ягоди-Черника, героя завзятої боротьби на Холмщині і сокальщині, видатного військового і громадського діяча.

П о л ь с ь к е с е р е д о в и щ е

В поляках починається процес отвортої боротьби на легальній політичній арені. Вітос, Нернік і Ніколайчик заложили "Польське Стронніцтво Людове" в протизному до "Стронніцтва Людового", яке ім більшовиким виріали називають тепер "Любельським Стронніцтвом".

Заложення певного опозиційного партії, на чолі якої станули такі особи, як Віцепрем'єр ніколайчик, який до цього мав де попертя в англійських кругах, дало різким полякам надію про можливість явної політичної боротьби. Вони кинулися отже всі до цієї політичної партії. Укають теж на інші можливості легалізації своєї опозиції. Як теж вже вийшла в білжності в підніжжя. Не недавно дуже недавно кидали громи на зрадників і балмаандів, які легалізувалися, а тепер самі "жиктвердні" йдуть в їх слід. Найважлишою причиною цього, як вони подають, це зближається виступи, які можна виграти тільки на явній злегалізованій площані, а не з тією інтелігенцією Англії і Америки в справі болгарських виборів та другі подібні факти сильно оживили налію поляків на можливість виграння виборів. Вони пруться отже всі до партії Ніколайчика. Що вийде з цього не не відомо. В кожному разі важко припускати, ноби більшовикам згодилися конустити в Польщі до нормальних демократичних виборів, тому що опінія загалу є проти них. Як-істи тврдять в розмовах, но вони виходять з тією тому, ноби взяти участь у виборах, ноби не дати протексту більшовикам зволікати з виборами з пречани підніжжя боротьби і ноби вже раз перебути трохи легше нахолодну зиму. Все ж таки різні клітини залишаються в підвішжю, глибоке законспіровані. Реальна дієвість змусять теж дуже багато тих, які тепер легалізуються, відвідати дуже скоро терму, або в час, якщо вспінуть знову вернути до тією. В кожному разі теперішній вихід з тією виглядає під оглядом організованості на невдачу, бо відбувся фактично не наслідком власного планування, але в першу чергу наслідком акції

симпатій в користь нашої визвольної справи. Помагають в цьому також
 втілючі зва Буга, хабніне виселені. ОТОМУ, БЕН СОКОТ : ГІЛІНКОМ
 огляді українських земель за німців. Терзони треба спеціально під-
 креслити, бо на цілому українському терені, який тягнеться вузькою сму-
 гою довжиною кількасот кілометрів, від границь Словаччини до Буга укра-
 їнські повстанці і самоборонні відділи розпростили від весни до місяця
 грудня 1945 р. всі польські терористичні міліції, одруги примусили
 до "австралітету". Цей факт вплинув дуже позитивно на положення українсь-
 кого населення, яке без цього не могло б злітно одержатися досі на цих
 теренах. Польські міліції, вільно і населення направило нашіх зброй-
 них акцій респекту до українців.

В неменшій мірі вплинула також на це, наша широка пропагандна
 акція.

Наші відозви до поляків, до польського військового командування, до польсь-
 ки демократизація "вроні", та зокрема "отвертій лист до совєтського культу-
 рного світу" поширено не тільки серед польського. Військовий вплив ідейних
 нам польських теренах, але також на території корінної Польщі серед ве-
 деккого числа найповажніших громадянських і політичних діячів. Кілька-
 надіяють випадках, в яких була можливість перевірити наслідки такої
 акції, твердімо прихильний, або навіть дуже прихильний відгук наших
 діячів серед польської суспільності. Одна з польських груп, вважає так
 ясно і повсюдність специфічного становища і критики, наоупроти більшо-
 вців, як наше становище і наша критика, жодна польська група не має
 такої повсюдності позитивної ідеології, програми і тактики, яка да-
 вала б певний відгук більшовизмові, яка б його повсюдно розвивала, і яка
 одночасно відповідала б своїми зацікавленостями прагненнями і розв'язкові
 міжнародної світової думки, яка б давала таке велике почуття правди
 і слушності, як це дає наша ідеологія і наша політика. Тому серед по-
 ляків зустрічається таке явище, що вони в величезній захопленості читають
 зараз нашу літературу, самі про неї просять і зобов'язуються поширва-
 ти між своїми знайомими. Не тільки в якомусь становищі знаходять почут-
 тя правди і слушності, але і в якомусь становищі, став потріб-
 но їм в розгарті політичної боротьби за душу польського народу. Факт,
 що саме ми, може одинокі в світі, може явні і отверте, не ог-
 лядуючись на жодні "дипломатично-тактичні" згляди сказати всю правду
 про більшовизм, і це зброєні до боротьби з ним найчислішою, найсильні-
 шов ідеологією, тактичною необхідністю про "в боротьби з ним, а дає нам
 не лише серед польської суспільності, але і далекою широким полем європей-
 ським, а може і світовий зв'язок, величезний позитивний вплив, який ми маємо у нахо-
 дячій намінує світовій розправі з більшовизмом та зв'язати в ній одне
 з чомових місць. Треба тільки краще і сильніше розбудувати відтятий
 інформації світової опінії.

Коли йде про польське середовище, то згадані вище успіхи і немалий
 прихильний відгук, який зустрічаємо то тут, то там, не є одним рівномір-
 значним і рівним встановленням нашого порозуміння і співпраці в опі-
 льній протибільшовицькій боротьбі. Це лише індивідуальні відгуки. Одна-
 че ці прояви, хочби як сильні, не прибрали до себе форми повномасштабної політич-
 ної акції, як би це повинно бути і здається, а було б у відношенні до
 кожного іншого народу. З поляками це одначе дуже трудне і часом видає-
 ться прямо безнадійно. Во мнє всіх наших старань, мнє привертання
 нам найбільшої слушності навіть індивідуального захоплення наших полі-
 тиком, - вони такі хворобливо зводять всі розмови по якомусь часі до
 однієї справи. "Кресув сходніх", виявляючи на цьому пункті загальний,
 неупітчий стан хворобливої полхози.

В польському внутрішньому житті помітне дальше загострення відносин
 у зв'язку зі зближеннями виборами. Від адресованої опозиції одиляють різні
 урядові бери і преса нерозтрілі погрози. В державній адміністрації,
 на залізничних та многих інших діяннях намує не далі хабс. Кривов
 Наша організація вложила знову поважну жертву на шляху боротьби.
 З Підляшва надійшла вістка, що там згинув замордований в термінол.п.
 Х м а р а, провідник Підляшва, видатна індивідуальність нашого руху.

Постій, 31.12.45 р. С Л А В А У К Р А Ї Н І !

в поляків: голос цей, часто і без його спостереження, широко розходився по всій нашій землі. Відомі про те всі іншим, залучена до звітів і статей більшовицько-словацька газета "Гарда", яка присвятила підгулам на шляху наш боротьби і діям наших рейдуючих /в Чехословаччині/ відділів цілу передовицю. Якій намагається на своїх землях за те, що вони померли за мажорською вісткою про нашу віддачу, закликають на тисячі їхню силу, говорять, що тільки наша одягана політична постачанка мають сьогодні акорди і добрий хор. Нодігрунтита заходить ажорай відгук, до ворог потверджує своєю складною лютю зверненою проти нас, а часом таким необережним словом поведе, яке йому викинуться ни у щій ставі.

Н е р е к т и в .

Дня великого буде становити дуже важну ситуацію для населення, якому доводиться оборонити перед виселенням. Але оборона буде продовжуватися всіма хитроможливими засадами. Отже, якщо це буде якнайшвидше об'єктом "у тім стосунку до Груженя".

Останній місяць 1945 р. прийшов у "Бердєвську" в Україні" без більших історичальних змін. Вони з тоїх часів були хіля в історичній боротьбі. І навіть в цьому часі. Мало своїм "звертним трибом" - значить грабунок - лат етерорр виселення, а в нашій стороні епір і збройна оборона. Оскільки в тваремкандиві панував в цьому часі, де зглядний найбільший "спокій". Самі йеремічани - виселена, знана до тлі і спалена в трьох поперечних місцях всяких йеремічаних ділі в пустиню, на ралас степ, з мадами острівцями, які і двоїзними способами віднажилося по кілька, кількакашіть, чи вільмаде- івостять родити. На ті "залишки" ділі не напали різні польські грабунок-кваторегуляційні банди, які відділих відбивали з успіхом напади і керали - он і вчинили. Військо шіхало з цих теренів по переведенні виселення, зовсім аталат йеремічани, яка взагал була досі не обнята зміло примусового виселення, розпочало військо /польське з більшовицькими старшинами/ тупограбунок у райських сіл, до звичайно з парами приготуванням до примусового виселення.

Там в арбатівській продовжувало військо безглядний грабунок і примусове то ви виселення, зміло польським різняком свят, до звичайно на зину і морочинськи від свят існо тескоділось. Виселення ділі в арбатівській Г. і би за- інакш і мченя. Скінчилися вона переважно немилосердним агресивним виселення. Ми сам усепо, не тільки могло військо забрати, на відкопата, включно до по- йеремічаних ляхів, в тарих розвитку германів і т. д. виселення однак у великій - сілва близькості не відіхало. Філософ в лісах і в других сусідніх теренах, а

яко тепер повертаєт можливість в історичній боротьбі виселення. Монати Томашівська в грудні, керувала дві сотави більшовицьких йотряничників без конкретного владу. Головна діля була мауть розв на і мукуван- Владами і контакт з і сексотами та пропаганда, до більшовицьких так врані в по- неонові веденні мим поляків. При цьому різні цікаві випадки траплялися. В одному - іно в місяці білці не звичайні кільках мушки, а на другий день говорили "ми - видо знаємо, що не були бандерівці". В другому підстаршина говорив "переква- ратівшіть воім хлопцям в лісі, доби втервала до весни, то все буде гаразд - ок інакш. В останніх днях в ділі зміло зміна живе вражінням зближачись - еские параселенної анції, по закінченні йобачівщини. Тут була б вона багато - кихнація, бо серед зміна і терен безісний.

Ікон селів Зелена по нечашному розгромові польських територіальних міцій од інаково зміла і довше відділила. Йобачівщина чалу силу і спривність по- йналіяма і тут прахлялися взагал ніби рано до нашого становиння проголоше- ного в відозвах та змінили в близькості своє в і подення на крає. Однак - нсовні тут, головна в ділічній частині, розпочалась грабунок акція війсь- неї і акціями може бути заповідні примусового виселення.

Ірактівні й дошмиши залезилося до ви кілька сіл, але і тих прищепило вие- ленчій обильшовицький комісар і тероризує всіми засобами, включно до ма- ласового презтралу цього населення, доби їх така вивести. Вони однак дер- . П. коняться до білдуже твердо, ніче мат на історичній боротьбі виселення. Тут менший на- тисок на виселення мабуть тому, що в багатьох селах з ВПР з найкрену- туться переважно кадрозвідчиків Нивд і службовців, доби не тільки на відділя, але і на далекі околиці Польщі. Рейди відділів УНА і дуже примірно заховання повстанців вплинули тут дуже сильно на зміну

ЗАСВІДЧУВАЛЬНИЙ НАПИС СПРАВИ № _____

У справі (розділі опису, закінченому описі) підшито і пронумеровано 7 (сім) аркушів;

у тому числі літерні номери _____;

пропущені номери _____

+ аркушів внутрішнього опису _____

Особливості фізичного стану та формування справи	Номери аркушів
1	2

Спеціаліст

Посада

20 червня 2018 року

(підпис)

Т. Тердана

(ініціали (ініціал імені), прізвище)